

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/65/2012
Identifikačné číslo spisu:	5010200514
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5010200514.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: X. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., zastúpený JUDr. Magdou Poliačikovou, advokátska s.r.o., so sídlom v Žiline, Národná 17, proti žalovanému: Obvodný lesný úrad v Žiline, A. Kmeť'a 17, Žilina, (predtým Krajský lesný úrad), v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 2010/00447/CHO zo dňa 19. mája 2010, o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/67/2010-83 zo dňa 19. marca 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/67/2010-83 zo dňa 19. marca 2012 p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov s poukazom na ustanovenie § 138 ods.1, 2 O.s.p..

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia rozhodnutia Krajského lesného úradu v Žiline č. 2010/00447/CHO zo dňa 19. mája 2010, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši č. OLÚ 10/00047 - 4 RJ zo dňa 4. marca 2010 a potvrdil toto rozhodnutie. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán uznal žalobcu za vinného zo spáchania priestupku na úseku lesného hospodárstva podľa § 63 ods. 2 zákona o lesoch a zároveň mu uložil pokutu vo výške 2 000 Eur, ktorú bol žalobca povinný uhradiť do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd ďalej dôvodil tým, že v odvolaní proti rozsudku tunajšieho súdu č. k. 21S/67/2010-58 zo dňa 18.januára 2012, ktorým tunajší súd zamietol žalobu, požiadal žalobca o oslobodenie od súdnych poplatkov. Uviedol, že poberá dôchodok vo výške 331,20 €. Má dlh voči colnej správe, ktorý spláca v mesačných splátkach po 10 €. Medzi nákladmi na bývanie uviedol platbu 50 € za vodu polročne, 151,41 € za elektrinu mesačne, 5 € za telefón mesačne. 10 € za lieky mesačne a 350 € za stravu mesačne.

Poukázal na to, že z vyplneného „Tlačiva pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (FYZICKÁ OSOBA)“ súd zistil nasledovné skutočnosti: Žalobca je starobným dôchodcom, poberá dôchodok vo výške 331,20 € mesačne. Nehnutelnosť, v ktorej býva nie je v jeho vlastníctve. Je ženatý, manželka je dôchodkyňa, poberá starobný dôchodok vo výške 339,30 € mesačne. Má viacerých veriteľov z dôvodu pôžičky na zabezpečenie nákladov právnej pomoci vo výške 3 500 €. Je účastníkom konania v ďalších dvoch súdnych konaniach, na tunajšom súde pod sp. zn. 20S/112/2010 ako žalobca a na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 7C 286/2010 ako navrhovateľ.

Krajský súd ďalej poukázal na ustanovenie § 138 ods.1, 2 O.s.p.

Ďalej dôvodil tým, že predpokladmi oslobodenia od súdnych poplatkov, ktoré musia byť splnené kumulatívne, je 1) žiadosť, 2) pomery účastníka a skutočnosť, 3) že nejde o svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Ďalej podľa názoru krajského súdu vysloveného v odôvodnení napadnutého uznesenia pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov z hľadiska pomerov účastníka sú rozhodujúce najmä jeho majetkové a sociálne pomery, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku.

Krajský súd dôvodil tým, že príjem žalobcovej domácnosti predstavuje mesačne 670,50 €, pričom žalobca má štandardné výdavky spojené s vedením domácnosti. Na dlh žalobcu voči colnému úradu (finančnej správe) krajský súd neprihliadol, pretože išlo o dlhy vzniknuté nedodržaním colnej disciplíny zo strany žalobcu. Súd neprihliadol ani na jeho dlhy voči súkromným osobám, pretože žalobca hodnoverným spôsobom nepreukázal, od koho si peniaze požičal a najmä na aký účel. Žalobca uviedol, že sa jedná o dlh z dôvodu právnej pomoci. Aj prípadne rozvedenie mien veriteľov nemá vplyv na prihladenie k dlhom, keďže neprimerané zadĺženie na trovy právnej pomoci by muselo znamenať potom automatické oslobodenie od súdnych poplatkov v každej inej právnej veci napadnutej na súd. Pri rozhodovaní o oslobodení účastníka konania od súdnych poplatkov musí súd primerane vyvažovať záujem štátu na vyberaní súdnych poplatkov a záujem účastníka konania, ktorý si uplatňuje právo na súdnu ochranu. V danom prípade súd zvážil záujem účastníka konania, ktorý si uplatňuje právo na súdnu ochranu v správnom súdnictve po tom, čo ochrana jeho práv bola vykonaná v rámci dvojinštančného správneho konania a následne aj v správnom súdnictve. Nemožno považovať za spravodlivé tvrdenie, že v dôsledku zadĺženia kvôli nešpecifikovaným trovám právnej pomoci účastníkov pomery sú odôvodňujúce na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a prístup k súdu podlieha zaplateniu súdneho poplatku, čoho si musel žalobca byť vedomý. Každý je zodpovedný za ochranu svojej právnej sféry, pričom táto zodpovednosť zahŕňa aj primerané zváženie výdavkov na právnu pomoc.

Ako ďalej uviedol krajský súd v predmetnom prípade sa jedná aj o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Žalobca v odvolaní opätovne namieta skutočnosti ako v žalobe, ktoré napádajú správnosť rozhodnutia Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši č. OLÚ 08/00368-8RJ, ktorým tento nariadil žalobcovi odstrániť z parcely C/KN č. 1104/5 objekty umiestnené žalobcom, avšak žalobou sú napádané odlišné rozhodnutia, ktoré nadväzujú na toto rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši a to rozhodnutie žalovaného č. 010/00447/CHO zo dňa 19.mája 2010 v inštančnom postupe k rozhodnutiu Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši č. OLÚ 10/00047 - 4 RJ zo dňa 4. marca 2010, ktorým bol žalobca uznaným vinným zo spáchania priestupku a z nesplnenia nariadeného opatrenia orgánu štátnej správy lesného hospodárstva Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši č. OLÚ 08/00368-8RJ, ktorým žalobcovi bola uložená povinnosť odstránenia objektov. Zrejmu bezúspešnosť súd vidí v tom, že aby bol žalobca prípadne úspešný, mal správne napadnúť prvé základné rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši č. OLÚ 08/00368-8RJ a nie naň nadväzujúce rozhodnutie, pričom táto argumentácia súdu sa prejavila aj v tom, že súd žalobu zamietol.

Poukázal na to, že vzhľadom na vyššie uvedené, keďže neboli splnené kumulatívne podmienky pre

oslobodenie od súdnych poplatkov, súd žiadosť žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov zamietol.

Žalobca napadol uznesenie krajského súdu včas podaným odvolaním a žiadal, aby odvolací súd zmenil v zmysle § 220 O.s.p. uznesenie krajského súdu a vyhovel žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, prípadne, aby zrušil uznesenie krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Uznesenie napáda v celom rozsahu a považuje ho za nesprávne, pretože v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. súd 1. stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V zmysle § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. súd 1. stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. rozhodnutie súdu 1. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Poukázal na skutočnosť, že jeho starobný dôchodok vo výške 331,20 € mesačne mu neumožňuje znášanie súdnych poplatkov. V opačnom prípade by to znamenalo pre žalobcu odňatie možnosti konať pred súdom a domáhať sa práva na nezávislom a nestrannom súde. Je taktiež potrebné prihliadať na všetky výdavky, ktoré boli uvedené v žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom nejde len o splácanie colného dlhu a dlhov voči súkromným osobám.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal uznesenie krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o uznesenie, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p.), dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu žalobcu nebolo možné priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a § 250ja ods. 2 O. s. p..

Z obsahu spisu krajského súdu vyplynulo, že žalobca sa žalobou zo dňa 12. júla 2010, doručenou Krajskému súdu v Žiline dňa 16. júla 2010, domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 19. mája 2010 č. j. 2010/00447/CHO, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši č. OLÚ 10/00047-4 RJ zo dňa 4. marca 2010, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku na úseku lesného hospodárstva podľa § 63 ods. 2 zákona o lesoch.

Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 21S/67/2010-58 zo dňa 18. januára 2012 zamietol žalobu ako nedôvodnú a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 10Sžr/64/2012 zo dňa 29. apríla 2013 potvrdil rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá O. s. p. môže súd na návrh priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva.

V citovanom ustanovení § 138 ods. 1 O. s. p. sú upravené dve podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne, aby mohol súd účastníka oslobodiť od súdnych poplatkov. Oslobodenie od súdnych poplatkov musia odôvodňovať pomery účastníka a zároveň nesmie ísť o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Pre posúdenie možnosti priznania takéhoto oslobodenia súd zisťuje osobné, majetkové a zárobné pomery žiadateľa, prihliada k výške súdneho poplatku a berie do úvahy všetky individuálne okolnosti daného prípadu, pričom účastník je povinný svoje pomery, ktoré sú rozhodné na posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti, preukázať.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne a ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmanom prípade sa odvolací súd plne stotožnil s rozhodnutím krajského súdu a v

podrobnostiach na jeho právne závery odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky navyše udáva, že sa stotožňuje so záverom krajského súdu, že u žalobcu nie sú splnené podmienky dané v § 138 ods.1 O.s.p. pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, lebo jeho osobné a majetkové pomery sú také, že zaplatením súdneho poplatku vo výške 66 € nedôjde u neho k situácii, ktorá by podstatne a nepriaznivo ovplyvnila jeho osobné a majetkové pomery. Námietky žalobcu ohľadne jeho osobných a majetkových pomerov nie sú nové, ale boli známe i súdu prvého stupňa, ktorý sa s nimi náležite vysporiadal. Navyše v danom prípade nebola splnená podmienka, ktorá musí byť splnená súčasne a to, že nejde zrejme o svojvoľné uplatňovanie alebo bránenie práva s poukazom na výsledok predmetu sporu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods.1, 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.